

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО - ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА: ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА
ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ»

30 квітня 2025 року

Одеса

УДК 321(477)(063)

С91

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(№ 17 від 26 червня 2025 року)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Каменчук Т.О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Проноза І.І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса 30 квітня 2025 року. Одеса ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025. 253с.

УДК 321(477)(063)

С91

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025

© Центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025

ЗМІСТ

1. Бабіна В. О. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ	7
2. Барасій В.Ю. ЕЛЕКТРОННИЙ УРЯД: ТЕХНОЛОГІЯ І ПОЛІТИКА...	13
3. Буковський С. М. МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ПУБЛІЧНУ ПОЛІТИКУ	18
4. Браткевич А. О. КРОС-КУЛЬТУРНА ПАРАДИГМА В ПРОСТОРИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОГО ПРАВА	21
5. Вознюк І. В., Каменчук Т. О. РОЛЬ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ	25
6. Гедікова Н. П. ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ ТА ЗАСОБИ ПРИТИДІ ЦЬОМУ СОЦІАЛЬНОМУ ЯВИЩУ	29
7. Голка В. Е., Панасюк О. М. ГОЛОВНІ НАПРЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІСЛЯ ВОЄННОЇ УКРАЇНИ	34
8. Горобець В. В. РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	38
9. Деревянкин С. Л. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПРАВОСУДДЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПОВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	41
10. Дмитрашко С. А., Казюк А. В. ПЕРЕГОВОРНІ СТРАТЕГІЇ АДМІНІСТРАЦІЇ Д. ТРАМПА В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: ПОСЕРЕДНИЦТВО ЧИ ВЛАСНІ АМБІЦІЇ	47
11. Дмитрашко С. А., Піскун К. С. М'ЯКА СИЛА ПІДНЕБЕСНОЇ: ЯК КИТАЙ ФОРМУЄ НОВИЙ СВІТОВИЙ ПОРЯДОК	52
12. Долженков О.Ф. ПРАВОВІ ТА ЄТНИЧНІ ДИЛЕМИ ПРОТИДІ ДЕЗИНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ: БАЛАНС МІЖ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ ТА СВОБОДОЮ СЛОВА	57
13. Калюжный Н. Г. ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРОТВОРЧОЇ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ МІСІЇ «ТЕАТРУ ДРАМАТУРГІВ» ТА «ТЕАТРУ ВЕТЕРАНІВ»	63

міжнародних партнерів. Реалізація окреслених напрямів дозволить не лише подолати наслідки війни, але й побудувати сильну, демократичну та процвітаючу Україну, яка стане повноправним членом європейської спільноти та прикладом стійкого розвитку для інших країн світу.

Список використаних джерел:

1. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/>
2. Принципи зеленої післявоєнної відбудови України (2022). URL: <https://ecoaction.org.ua/zelena-vidbudova-ua.html>
3. Розвиток туризму та індустрії гостинності в стратегії постконфліктного відновлення економіки України. (2022). Економічний простір. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1232>
4. Зелене повоснне відновлення України: Візія та моделі. (2022). DiXi Group. URL: https://dixigroup.org/wp-content/uploads/2022/08/green_recovery.pdf
5. Соціально-економічні чинники відновлення України після перемоги. (2024). Юридичні науки. URL: https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/3_2024/13.pdf

РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Горобець Василь,
аспірант кафедри політичних наук і права
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса*

У контексті повномасштабної російсько-української війни, що триває з 2022 року, питання ролі органів місцевого самоврядування набуло

особливої актуальності. Місцеві громади стали першою лінією оборони як у фізичному, так і в адміністративному сенсі. Саме на місцевий рівень було покладено значну частину завдань із забезпечення життєдіяльності населення в екстремальних умовах війни, оскільки вони взяли на себе функції координації гуманітарної допомоги, евакуації населення, відновлення пошкодженої інфраструктури, забезпечення безпеки громадян. Війна актуалізувала потребу у швидкому прийнятті рішень, що традиційно притаманно саме місцевим органам влади. Децентралізаційна реформа, яка активно розвивалася в Україні у 2014–2021 роках, забезпечила необхідні передумови для посилення спроможності громад в умовах війни. Вона створила базу для ефективного самоврядування у кризових обставинах, надавши громадам більше автономії у прийнятті рішень. Місцеві ради, виконавчі органи, міські голови, старости та об'єднані територіальні громади зіграли ключову роль у забезпеченні функціонування критичних об'єктів інфраструктури. Особливо важливим було оперативне реагування на загрози, організація оборони населених пунктів та підтримка Збройних сил України. Місцева влада стала ключовим суб'єктом комунікації між громадянами та центральною владою. Саме через них здійснювалася передача інформації, забезпечення порядку та координація рятувальних робіт.

Водночас війна висвітлила і нові виклики у функціонуванні місцевого самоврядування. Частина громад опинилася на окупованих територіях, де їхні повноваження були узурповані ворогом або місцевими колаборантами.

Органи місцевого самоврядування зіткнулися з браком ресурсів, руйнуванням інфраструктури, кадровими проблемами та необхідністю адаптації до нових викликів. Особливої актуальності набула проблема безпеки місцевих посадовців: багато з них стали жертвами викрадень, тортур або навіть були вбиті російськими військами. На законодавчому рівні виникла потреба у врегулюванні питань тимчасового переміщення

органів місцевого самоврядування з окупованих територій, делегування їм нових повноважень в умовах воєнного стану. Крім того, місцеві органи були змушені забезпечувати інтеграцію внутрішньо переміщених осіб у приймаючі громади, що створювало додаткове навантаження на соціальні служби, заклади освіти, медицини, житлову інфраструктуру.

В умовах постійної загрози обстрілів, інформаційних атак та кібервійн місцеві органи активно працювали над посиленням кібербезпеки, організацією захищених каналів зв'язку. Тому у процесі війни змінилася і роль громадян у місцевому самоврядуванні: активізувалися громадські ініціативи, посилилася участь мешканців у прийнятті локальних рішень. Війна стимулювала формування горизонтальних мереж співпраці між громадами, що дозволяло обмінюватися ресурсами, досвідом, підтримувати одна одну в кризових ситуаціях. Ці процеси засвідчили важливість розвитку самодостатності громад та здатності до самоорганізації у критичних обставинах.

Таким чином, органи місцевого самоврядування в Україні в умовах війни виконують не лише адміністративні, а й стратегічні функції, стаючи стрижнем національної стійкості. Розуміння їхньої ролі має важливе значення для формування державної політики у сфері безпеки, розвитку та відновлення.

Вивчення досвіду функціонування органів місцевого самоврядування у період війни сприятиме підготовці до майбутніх викликів та створенню більш ефективної системи врядування. Цей досвід також може стати прикладом для інших країн, що опинилися в умовах воєнних загроз чи постконфліктного відновлення.

Список використаних джерел:

1. Cook S. *Rebuilding Ukraine after the War*. Center for Strategic and International Studies. March 22, 2022. URL: <https://www.csis.org/analysis/rebuilding-ukraine-after-war>. National Security versus Global Security. URL: <https://www.un.org/en/chronicle/article/national-security-versus-global-security>
2. Про правовий режим воєнного стану: Закон України № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

РЕФОРМУВАЕННЯ СИСТЕМИ ПРАВОСУДДЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПОВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

*Дерев'янкін Сергій Леонидович,
к.юрид.н., доцент,
доцент кафедри політичних наук і права
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса*

Система правосуддя України на сучасному етапі перебуває під безпрецедентним подвійним тиском. З одного боку, повномасштабна збройна агресія Російської Федерації генерує величезну кількість нових викликів: необхідність розслідування та судового розгляду тисяч воєнних злочинів та злочинів проти людяності, забезпечення правосуддя для внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни, відновлення роботи судів на деокупованих територіях та захист прав власності. З іншого боку, процес європейської інтеграції, зокрема отримання статусу кандидата на вступ до ЄС, висуває чіткі та жорсткі вимоги щодо